

PRIMERI KOJI SU NAVEDENI SU PRIMERI NASTAVNIKA LIDERA U SRBIJI NASTALI U OKVIRU PROJEKTA **APREME**: PODSTICANJE PARTICIPACIJE RODITELJA IZ MANJINSKIH I MARGINALIZOVANIH GRUPA U RAZLIČITIM OBLASTIMA ŠKOLSKOG ŽIVOTA I PROJEKTA **ITL - NASTAVNICI KAO LIDERI PROMENA**. Projekat je realizovao Centar za interaktivnu pedagogiju, u saradnji sa Fakultetom za obrazovanje Kembridž Univerziteta (University of Cambridge Faculty of Education) i Programa za obrazovnu podršku instituta za otvoreno društvo (ESP - Educational Support Program, OSI)

IRENA

Irena je profesorka istorije koja ima tridesetogodišnje iskustvo u nastavi. Odrasla je u multikulturalnoj sredini (u malom gradu u Vojvodini), u porodici koja je negovala vrednosti tolerancije, uvažavanje različitosti i uzajamnog razumevanja. Irena u nastavi istorije koristi prošlost i učenje o prošlosti kao priliku da se stvara bolja budućnost. Budući da je posebno zainteresovana za istoriju umetnosti, tokom jednog kursa grnčarstva na kojem je bila, dobila je ideju da koristi umetnost kao način da se kulture međusobno bolje upoznaju.

Problem u gimnaziji u kojoj radi je to što su srpski i mađarski učenici odvojeni u posebne razrede i nemaju priliku da se sretnu i druže (nastava se odvija odvojeno, svako uči na svom jeziku). Ta odvojenost važi i za roditelje koji nemaju priliku da se upoznaju i razmene iskustva i čija je participacija u školskom životu minimalna. Irena je želela da nešto promeni u pogledu toga: organizovala je radionicu keramike za učenike i roditelje i srpske i mađarske nacionalnosti – obavestila je sve svoje učenike i roditelje i organizovala radionice za one koji su bili zainteresovani. Na radionici su izrađivali razne predmete karakteristične za njihovu kulturu i prezentovali ih jedni drugima: na taj način su imali priliku da budu zajedno i da uče jedni od drugih o istoriju i kulturi obe grupe. Na kraju su produkte sa radionica izlagali na

Etno festivalu, tako da su i drugi u školi i lokalnoj zajednici mogli da vide šta su radili.

PREDRAG

Predrag je profesor istorije, koji je odrastao u Vojvodini, u multietničkoj sredini u kojoj su se preplitale različite kulture i njihov istorijski uticaji. Zainteresovao se za istraživanje multikulturalne istorije svog kraja, ali ne u smislu vidljivih karakteristika kultura (hrana, odeća, običaji), već u smislu doprinosa koji je svaka od kultura imala u kreiranju današnjeg socio-političkog konteksta. Želeo je da se njegovi učenici upoznaju sa manje vidljivim karakteristikama drugih kultura i da uvažavaju doprinos koji je svaka od njih imala u stvaranju današnjeg društva. Budući da radi u multikulturalnoj školi u kojoj se nalaze učenici različitog nacionalnog i etničkog porekla, Predrag je odlučio da to iskoristi: Zamolio je roditelje iz različitih etničkih grupa da učestvuju na časovima istorije tako što će o istoriji govoriti iz perspective grupe kojoj pripadaju. Predrag je pomagao roditeljima da prikupe material i spreme prezentaciju. Časovi su bili veoma uspešni, budući da su učenici bili motivisaniji da slušaju istoriju neke etničke grupe, kada o njoj pričaju predstavnici te grupe. Drugi roditelji, koji su od dece čuli za ovu inicijativu, izrazili su želju da i sami učestvuju u nastavi i počeli su da predlažu teme o kojima bi mogli da govore. Predrag je ovo ispričao i svojim kolegama, a neki od njih su počeli da razmišljaju o tome kako bi mogli da uključe roditelje u ovakav način rada.

SVETLANA I JELENA

Svetlana je pedagoškinja i direktorka osnovne škole, veoma zainteresovana da unapređuje različite aspekte školskog života. Jelena radi kao učiteljica u seoskoj školi (koja pripada školi u kojoj je Svetlana direktorka) u kojoj je većina učenika romske nacionalnosti. U ovoj seoskoj školi ne postoji opremljeno školsko igralište, što predstavlja razlog svakodnevnih žalbi roditelja (koji smatraju da su im deca na taj način diskriminisana u odnosu na decu koja idu u centralnu školu). Posle razgovora koje su Svetlana i Jelena obavile sa roditeljima, postalo je jasno da je njihova osnovna motivacija da deci pruže mogućnost kvalitetnijeg provođenja slobodnog vremena posle škole, u cilju prevencije nasilja, zloupotrebe droga, alkohola, i sl.). One su se složile da je to problem koji treba rešavati i ponudile pomoć škole, je su zamolile i roditelje da se pridruže i pomognu (raščišćavanje terena, košenje trave, farbanje i popravljavanje starih klupa/opreme, i sl.). Roditelji su se aktivno uljučili u akciju i uređivanje školskog terena je počelo (zajedno su radila deca, roditelji i nastavnici). Tokom izgradnje terena Svetlana i Jelena su došle na ideju na koji način je moguće korišćenje školskog igrališta: predložili su roditeljima da osmisle zajedničke aktivnosti sa decom. Na svečanom otvaranju igrališta, organizovane su sportske igre u kojima su učestvovala deca, roditelji (kao organizatori i realizatori) i nastavnici.